

ERDÉLYI GAZDA

XXXVIII. EVFOLYAM.

KOLOZSVÁR. 1906. NOVEMBER 4.

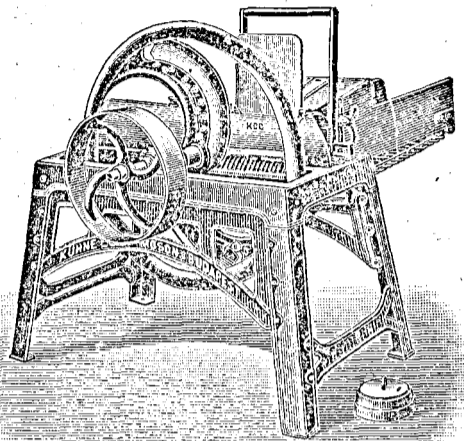
44. SZAM

KÜHNE E.

HAZÁNK LEGRÉGIBB
MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRA

MOSONBAN

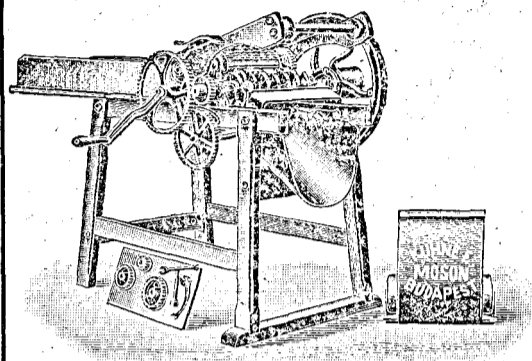
1072

● elismert gondos kivitelben szállít:

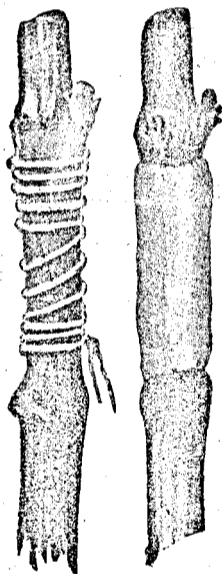
szecskavágó-gépeket,
répavágókat, darálókat, takarmány-füllesztőket,
„TORNADO” kukorica-szár-
tépőket
morzsolókat,

ASTRA és TUBULAR tejfőlözőgépeket,
teljes takarmánykamra berendezéseket.

Főraktár: VI., Váci-körut 57/a.

Fiókraktár: Temesvár, gazdaudvar.

ELADÓ

100,000 drb. piros „DELA-
WARE” sima és gyökeres
vessző, melyet sem oltani, sem
permetezni nem kell s a philo-
xerának ellenáll. Az ismert faj-
ok között a legerősebb bort
adja. — Egy és két éves
fás és zöld oltvány, dus gyö-
kérzettel: 9 bor- és 21 leg-
kiválóbb csemege fajban.

Európai sima és gyökeres
vessző, számos bor- és cse-
megefajban.

Riparia Portalis gyökeres I.
és II. osztály a legmérsékeltőbb
áron. 1793

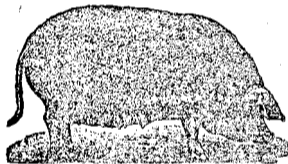
Számos elismerő levél.

Árjegyzéket, mely a „Dela-
ware” s egyéb szőlőfajok
részletes ismertetését és sok
hasznos tudnivalót tartalmaz,
kivánatra ingyen és bér-
mentve küld:

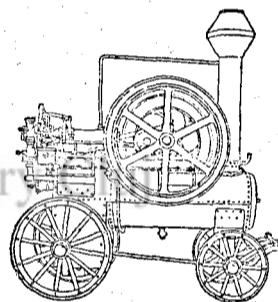
SZÜCS SANDOR ÉS FIA
szőlőtelepe BIHARDIÓSZEG

Eladó sertés.

340 darab 18 hónapos süldő
eladó, súlya páronként 80 kg.

Vlassa Emil földbirtokos
Szancsal, u. p. és vas. áll.
Balázsfalva. 1805

Beck és Gergely

Budapest, V.,
Váci-ut 12.

1725

**Benzinmotoros
cséplőkészletek. Teljes
malomberendezések.**

benzin-, szivógáz- vagy más üzemre.
Teljes olajgyári berendezések.
Elismert legjobb kivitelben szállítat-
nak s mindenkor raktáron megte-
kinthetők.

**Gőzcséplőkészletek, 2¹/₂-től 12 lóerőig, Benzinmotorok,
Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb**

Mezőgazdasági gépek

1458

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körut 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

HEUCKE A. GÖZEKEGYÁR
HAUSNEINDORF-I

magyarországi
vezérképviselősege:
Budapest,
VI., Teréz-körut 31.

1707.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,

Budape st, Váci-körút 63.

Itt a leg. kedvezőbb árak mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rostak, kolcolozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecs kavagók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

1242

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as évfolyam.

Motor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.
brassói gyarából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők. Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1687.

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak
Jármos ökrök tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetít.

Cím:

Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.
1762 Telefon 311.

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.

Telefon 149. Postatakpztri Cheque számla: 15603
Cheque számla: a Magy. leszánit. és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ-

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

- Gazdasági gépeket,
- Gőzcséplő-készleteket,
- Tolókerék-rendszerű vetőgépeket,
- Egytetemes acél-ekéket,
- Gazdasági malomberendezéseket,
- Tejgazdasági gépeket,
- Fűrészgyári berendezéseket,
- Szecs kavagókat,
- Répvágókat,
- Morzsolókat,
- Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés-gépek és eszközök, tejtelepek, ozukor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Mútrágya, erőtakarmányok Derbyelassze, zsák, ponyva stb. stb

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár Miskole
Mátyás király-tér 10. Városház-tér 20.

Dés S.-A.-Ujhely
Felső-sétatér. Fötér 9.

1729 **Sárospatak**
Kossuth Lajos-u. 70.

NAY és RÓNA

Gép, fecskendő és szállítóeszközgyár.

Központ:

BUDAPEST, V., KÁLMÁN-UTCA 15.

Taligák, szállító-eszközök bármely építkezés, gazdaság és iparüzem számára.

Diaphragma-szivattyúk. Fecskendők.
Emelő-szerszámok. Vasuti szerszámok.

Mindenféle műszaki és gazdasági kellékből állandó nagyraktár.

Tessék ajánlatot kérni. Telefon.

Mezőgazdasági Áruhitelbank

Részvény-társaság.

Budapest, V. ker., Báthory-utca 5.

BANKOSZTÁLYA: előnyös feltételek mellett nyújt mezőgazdáknak személyi hitelű kölcsönöket, kezes nélkül.

ÁRUOSZTÁLYA: mindennemű MÚTRÁGYÁK (KARTELEN KIVÜL) u.m.:
superphosphát,
thomassalak,
chilisalétrom,
kainit, 1650
kalisót,
valamint az összes erőtakarmányok eladásával foglalkozik.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **mútrágyafélék**, ugymint: esontliszt és ásványi szuperfoszfátok, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalatnai Kénkovand-ipar Részvénytársaságnál

Központi Irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérézősködések intézendők.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÓNYA.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, EGYETEM-U. 6. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMENY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A tejszövetkezetekről. *Éber Ernő*. 527
A berkshire sertés előnyei. *R. A.* 528
A mezőgazdasági szesziződzék kereseti adójáról. *(A Szesz.)* 529
Néhány szó a csapófészek hasznáról. *Bassel Elek*. 230

Tárca:

Tanulmányúti kirándulás. *Szász Ferenc*. 528

Egyleti élet:

A gümőkór ellen való védekezés. 530
Karakuljuh behozatal Erdélybe. 531

Vegyes közlemények:

A kivándorlás Kisküküllőmegyéből. 531
Értekezlet a gazdasági cselédtörvény tárgyában. — A husszemle-ankét. — Tejszövetkezet Kolozson. — Gazdák gyűlése. — Részvényalírási felhívás. — Lelencekből mezőgazdasági munkások. — Dzierzon meghalt. A borítaladó leszállítása. — Elvi jelentőségű határozat haszonbérleti ügyekben. — A borszállítványok megdezsmálása. 531

Hírdetések

A tejszövetkezetekről.

Megint megjelent egy vaskos füzetben a falusi tejszövetkezetek 1905. évi működésének kimutatása és én megint kivesszem ebből a kimutatásból az erdélyi országrészre vonatkozó adatokat. Nem lehet közömbös előttünk annak ősmere, hogy az országban milyen mértékben fejlődik a tejszövetkezeti szervezkedés; de érdeklődésünk homlokterében mégis csak a mi tejszövetkezeti szervezkedésünk ügye áll, figyelmünk fokozottabb mértékben mégis csak a Királyhágón innén való tejszövetkezeti mozgalomra irányul. Így kell ennek lennie elsősorban a tejjesen indokolt lokálpatriotizmusból következően, így kell lennie azért is, mert eddig ebben a tekintetben elmaradt országrész haladásának megfigyelése különösen érdekelhet.

Az országos adatok háttérével az erdélyi adatok csak plasztikusabban domborodhatnak ki. Az országos adatok szerint volt Magyarországon:

	a szövetkezetek száma	a szövetkezeti tehének száma	beszállított tej liter	bevétel kor.
1904-ben	584	93 839	95 364 909	10 199 029
1905-ben	597	95 873	77 000 078	8 597 615

Nem éppen örövendős az, amit ezek a számok beszélnek. Több szövetkezet, több tehén mellett, magasabb tejárak mellett csökkent a szövetkezetekbe szállított tejmennyiség, csökkent a bevétel. Még pedig jelentékeny a csökkenés a tejnél is, a pénznél is. Ennek a látszólag kedvezőtlen eredménynek két okát találhatjuk meg. Az egyik az, hogy az 1905-ben alakult szövetkezetek nagy része a kimutatás szerkesztésekor még nem kezdte meg működését. A másik ok az 1904. évi országos és az 1905. évben egyes országrészekre kiterjedt takarmányhiány. Ha ezeket az okokat figyelembe vesszük és ha a tejszövetkezeti ügynek országos és egyes vármegyékben való nagyarányú fejlődését tekintjük, ugyancsak meg lehetünk elégedve nem is egy évtizedes tejszövetkezeti szervezkedésünk eddigi eredményeivel. Nos, és fordítsuk most tekintetünket Erdélyre.

Beszterce-Naszódvármegye Lekencze községében van az egyetlen szövetkezet, az is 1905-ben keletkezett 378 tehénnel.

Brassóvármegyében 1901 óta van egy szövetkezet, amely 1 millió 800.000 liter tejet szállít Brassóba és dolgoz ott föl.

Csikvármegyében 1905-ben megalakult, de működését még nem kezdte meg 2 szövetkezet.

Háromszékvármegyében hat szövetkezet volt 1905 végéig. Ebből egy alakult 1903-ban, öt pedig 1905-ben. Ez ötből működésben volt már a gidófalvi

Kisküküllővármegyében két szövetkezet közül az egyik, a radnóti 1905-ben alakult meg és működését is megkezdette.

Marostordavármegyében 17 szövetkezet volt s ebből 12 alakult 1905-ben. A múlt évben alakult szövetkezetekből már működött is az ákosfalvi, folyfalvi káli, nyáradszeredai, nyomáti, székesi, marosjárai.

Szebenvármegyében három szövetkezetből egy, a szelityei 1905-ben alakult.

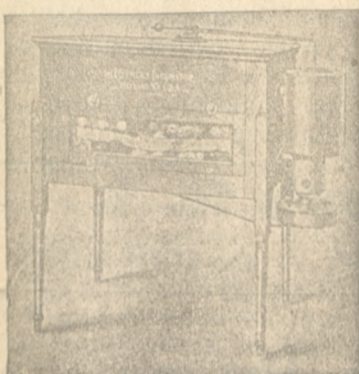
Szolnokdobokában 1905-ben alakult az első szövetkezet Magyarlápason.

Torda-aranyosvármegyében négy szövetkezet volt a múlt év végéig és mind a négy a múlt évben alakult. Az egerbegyi, telvinyi, még mezőkapusi szövetkezetek működésüket is megkezdették már

Udvarhelyvármegyében tíz szövetkezet van, mind 1905-ben alakult, de működését még csak egy, a kobátdemeterfalvi kezdte meg.

Ha ezeket az adatait nézzük a hivatalos kimutatásnak, örömmel állapíthatjuk meg, hogy a tejszövetkezeti szervezkedés a múlt évben hatalmasan fejlődött nálunk. Nem kevesebb, mint 37 tejszövetkezet alakult ez alatt az egy év alatt. Konstatálni kell, hogy a tejszövetkezetek ügye ott lendült föl erősebben, ahol a székelyföldi miniszteri kirendeltség dolgozott; tehát a székely vármegyékben meg Kisküküllő- és Torda-aranyosvármegyében. A kimutatásban négy erdélyi vármegye nem szerepel és pedig Alsófehér-, Kolozs-, Hunyad- és Fogarasvármegyék. A két utóbbi vármegyében valószínűleg a nevezetiségi viszonyok következtében szunnyad még a gazdák társadalmi szervezkedése. Alsófehérvármegyében — sajnos — néhány esztendő óta stagnál a gazdasági egyesület működése;

= Jobb és =
megbízhatóbb
= magvakat =
nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —
32 év óta
Mauthner
Ödön
császári és királyi udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN
kaphat. 1002

A haszonnal járó baromfityénésztés csak jól bevált **keltető-gépekkel** üzhető és ezért ajánljuk a világhírű és az összes eddig ismert csibekeltető gépek között a legtökéletesebb amerikai Cyphers önszabályozó-készülékkel ellátott csibekeltető és csibenevelő gépeket, melyek kizárólagosan csak nálunk kaphatók. Továbbá a baromfityénésztéshez szükséges összes cikkek, erőtakarmanyokat és a Németországban államilag megvizsgált, de nálunk is jól bevált „Galloserin” baromfi-coleraserumot. Számos megbízható bizonyítvánnyal rendelkezünk. — Kimerítő árjegyzéket kívánatra küldünk.

„MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE”
Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

de báró Kemény Árpád főispán bizonyosan rövid időn belül ide is kiterjeszti tevékenységét és akkor a tejszövetkezetek alakítása ott is meg fog kezdődni. Kolozsvármegyében ebben az évben alakult meg három tejszövetkezet és pedig Kolozson, Dextrád-széplakon és Tekében.

Nagy tér, tömérdek sok hely van még Erdélyben a tejszövetkezetek számára. És ha jövedelmező lehet a mai állat- és husárak mellett az igásállatnevelés és husztermelés, nemkevésbé es állandóan jövedelmező a tejtermelés, különösen ha az hussértéstenyésztéssel kapcsolható össze. A városi lakosság folytonos szaporodása, az igényeknek folytonos növekedése szinte határtalanra teszi a tejnek és termékeinek értékesítését mérsékelt árak mellett. 10—12 filléres tejáraknál is jelentékeny jövedelmet érhet el a gazda tehene után, különösen ha jól választja meg rehenét és okszerűen takarmányozza azt. De a tejnek egyenként való eladása még a nagyobb fogyasztópiacokhoz közel levő községekben is sokkal kevésbé nyereséges, mintha az szövetkezetben történik megfelelő kezeléssel, közös berendezéssel, együttes szállítással. A tejszövetkezetek szervezése tehát kiválóan hasznos tevékenység: hasznos a foglalkozásra, hasznos a gazdáknak nézve.

Éber Ernő.

A berkshire sertés előnye

Évek során át tenyésztettem úgy berkshire- mint yorkshiresertést. Ezen idő alatt szerzett tapasztalataim alapján föltétlenül a berkshire fajtát tartom előnyben részesítendőnek. Ha nem lenne meg a vevőknél az az

indokolatlan előítélet a fekete színnel szemben, akkor — és ha a tenyésztők olyan tapasztalatokat szereztek volna, mint én — a tenyésztőknek legalább 60% a a berkshire tenyésztésére tért volna át. Mint sok más tenyésztési ágban, itt is a színben lovalognak és az itt is tetemes kárt okoz. Egy tanulmányi kirándulás alkalmával Angliában a házában láttam mindkét fajtát és az odaváló tenyésztők megerősítették észleletemet. A berkshiresertés ugyanis olyan tulajdonságokat egyesít magában, amelyeket csak a legkevesebb fajtánál találunk: a vér nemességét és a szervezet szilárdságát. És ez a körülmény teszi ezt a fajtát oly értékesé.

Ami a fajta nemességét illeti, a berkshiresertés formája sokkal közelebb áll a kultúrtetés eszményi típusához, mint a yorkshire. Ha figyelembe vesszük a berkshire testületét és azt hasonló testsúlyú fajtákkal hasonlítjuk össze, azt fogjuk találni, hogy az okszerű tenyésztés célját, nevezetesen a fogyasztásra értékes részeknek az értéktelenek rovására való kifejlesztését egy fajtánál sem láthatjuk olyan kedvező mértékben, mint a berkshiresertésnél. Feje és lábai rövidek és könnyűek, a törzs és az értékes testrészek hatalmasan kifejtettek. Továbbá minden tenyésztőnek el kell ösmernie, hogy a berkshiresertés sokkal kiegyenlítettebb, mint a fehér angol fajták és kedvezőtlen visszaütések annál sokkal ritkábbak, mint emezeknél. Ha egy jó berkshire tenyésztőt szerzettünk be, elenyészően kevés lesz azon utódok száma, amelyek rosszak, tenyésztésre alkalmatlanok. Pedig még jól kitenyésztett yorkshiresertés törzseknél is találunk mindig tekintélyes számú olyan állatot, amelyek hosszú lábúak, hegyes faruk, elfajultak, vagy a túltenyésztés jelei és következményei látszanak rajtuk.

A berkshiresertés a legjobb, tejszorgalmas anyák. Meg kell adni, hogy a fehér angol fajták átlagos malachozama kétfelével, hárommal nagyobb. De egy hét elteltével egész más lesz a kép. Mig tizenkét yorkshire malac

közül ezen idő alatt legalább négyet—ötöt mint gyenge minőségűt, rosszul fejlettet ki kell mustrálni, addig számtalan berkshiresertést láttam, amelyből nyolc—tíz, egyformán alkalmas malac származott. Ami a berkshiresertés edzettségét és ellenállókéességét illeti, teljesen kielégítő és viszonyainknak megfelelő az is.

Saját tapasztalatomból közölhetem, hogy évekként ezelőtt közösgomben a parasztságok sertései az én udvarom szomszédságában is tucatszámra hullottak el orbáncban, míg az én be nem is oltott berkshire-im közül egyetlen egy sem lett beteg. Bizonyos, hogy ezek a sertések éppen úgy megkivánják a mozgásra alkalmas helyet, mint közönséges honi fajtáink. A berkshire az időjárásal szemben igen edzett, kitűnő legelőjóság és az ólat illetőleg kevésbé igényes, mint a yorkshire, amely utóbbinál a rossz tartás tudvalevőleg gyakran okoz szűz, ami azonban csak kevés gondnal is elkerülhető.

És még egy, igen fontos dologra akarok mutatni: az „inyencszakma szakértői“ közül számosan konstatálták, hogy a berkshire husa sokkal finomabb és izletesebb, mint a yorkshire-é. Én magam is sokszor megállapíthatam ezt és Angliában mindkét fajta tenyésztőtől is ugyanazt hallottam. Hogy a kereskedők, hentesek és mészárosok mégis miért részesítik előnyben a fehér sertést, holott a leölt állatok külseje közt megtisztított állapotban semmi különbség nincs, az érthetetlen volt mindig előttem. Még érthetlenebb az, hogy a vevők a berkshire fekete színétől vonakodnak, holott az összes nehézsúlyú fajták között berkshire-nél legkedvezőbb a vágósúly-arány, amit nem egy hentes erősített meg előttem. A dolog magyarázata alighanem az, hogy a vevők egy indokolatlan előítéletet, vagy divatot használnak ki, még pedig ez esetben ugyancsak a gazdák kárára.

R. A.

AZ „ERDELYI GAZDA“ TARCAJA.

Tanulmányuti kirándulás.

Közléteszi: Szász Ferencz.

I.

A sárvári m. kir. tejszorgalmi szakiskola igazgatósága, a m. kir. földmívelésügyi ministerium támogatásával úgy az üzletvezetői, mint a kezelői tanfolyam hallgatói részére az 1906 év július havában, tanulmányuti kirándulást rendezett. Utirányunk volt Magyaróvár honnan a kezelői tanfolyam hallgatói visszamentek, mi pedig tovább — Bécsbe. Rövid volt az excursio, de ennek dacára oly tanulságos, hogy kötelességemnek tartom pár szóval beszámolni róla.

Kirándulásunk első statioján Magyaróváron megtekintettük az Orsz. m. kir. tejkisérleti állomást, melynek vezetője Ujhelyi Imre tanár a rendelkezésére álló rövid idő alatt igyekezett minket megismertetni az állomás céljával, feladatával, működési körével.

A folyamatban lévő kísérletek, valamint a felmutatott eredmények ismertetése egészen lekötötte figyelmünket, s ha maga a tanár úr nem említi, mi talán észre sem vesszük, hogy az állomás jelenleg kellő munkaerő hiányában a tejkisérletezés egy igen fontos ágával a tejszorgalmi bakteriológiával — nem foglalkozhat a kívánt mértékben, de azért lát-

tunk e téren is egy folyamatban lévő igen érdekes kísérletet a különböző rendszerű szűrőkkel szűrt tejek bakterium és piszok tartalmának kimutatásáról. Arra, hogy az ország különböző részein lévő egyes tehenészetek, valamint és különösen a „magyaróvári szarvasmarhatenyésztési egyesület“ köztenyésztésének tej, illetve vajtermelő lehetőség szerinti irányításával milyen eredmények ért el az állomás, az köztudomású.

Foglalkozik továbbá az állomás tejsav kulturák házilag való előállításával s e téren fedezi a környékbeli szövetkezetek időnként fölmerülő szükségletét. E helyen kell fel-említenem, hogy milyen praktikus rendezési az állomás vezetője a mosonvármegyei szövetkezetek körében a vaj versenyeket.

Rendeznek évente 4 versenyt, minden évszakban egyet-egyet, mert tudvalevőleg az évszakok is befolyásolják a vaj minőségét. A minták egy és ugyanazon napon kéretnek be az összes szövetkezetekből s Óváron raktározatnak 3 napig, azért ennyi ideig, mert mig a közönséges (nem export, szózt) vaj fogyasztásra kerül, annyi idő biztosan eltelik. A bírálók maguk a nagyobb vevők, s a melyik vajjat nagyon felpointirozzák annak árát is is felemelik. Pointirozásnál a német 50-es egységet használják s a tavalyi átlag 45 poin volt 12% víztartalommal, mely eredmény kitűnőségét mindenki elismerheti.

Eltávozásunk előtt végig jártuk az állo-

más összes helyiségeit, gyönyörködtünk a „magyaróvári szarvasmarha tenyésztési egyesület“ köztenyésztéséből felvett fényképekben, melyekről azonban nem számolok be, hanem majd a látott szebbnél-szebb s ami fő jobbnál-jobb állatokról.

Megnéztük az állomás pinchehelyiségét is mely tejháznak, illetve sajtkészítő helynek készült, de most tejhányában raktárul szolgál. Annak idején mikor a kitűzött célt szolgálta nem vált be valami fényesen, mely körülmény arra tanít, hogy pinchehelyiség tejháznak nem való, ha mindjárt sonterének is hívják. Ezt is jó tudni!

Innen kikocsiztunk Levélre, abba a községbe, melynek szorgalmas, becsületes, igyekvő, értelmes népe a szakszerű, önzetlen, odaadó vezető alatt olyan előhaladást tett az utolsó évtizedben, hogy bátran oda lehet állítani mintaképpül az egész országnak. Bejártunk mi Levélen egy néhány istállót, láttunk ott nemcsak szép, hanem jó teheneket s erős meggyőződést szereztünk arról, hogy tenyésztéssel sokat lehet elérni. Hol volt Mosonvármegye köztenyésztése csak 10 évvel ezelőtt és hol van most! A régi godlibet állomány már is sok conformitást mutat, magán viselvé a haladó simmenthali keresztezés jellegét. Egyes tenyészetek már is teljesen kiegyenlítették s az egyes egyedek is szépek, de ami mindennél többet ér, hát talán nincs is Levélen olyan tenyészet, mely-

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

(1007.)

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárat (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azok előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

A mezőgazdasági szeszfőzdek kereseti adójáról.

(Dr. U. I.) Hazánkban, hol a lakosság nagy része mezőgazdasággal foglalkozik, a mezőgazdasági szeszfőzdek száma természetesen nagy szaporodást mutat. Természetes ez azért, mivel a mezőgazdasággal foglalkozók terméneinek egy részét, valamint állatállományukat legjobban mezőgazdasági szeszfőzdek létesítése által értékesíthetik. Nem lesz érdektelen tehát, ha reámutatunk adórendszerünk azon tételeire, melyek a mezőgazdasági szeszfőzdek megadóztatását tárgyalják.

Az idevonatkozó legfontosabb jogforrásaink: az 1875. évi XXIX., valamint az 1889. évi XLIX. törvények. Az 1875. évi XXIX. törvény cikk 2. §-a értelmében a gyárosok, kik alá a mezőgazdasági szeszfőzdek tulajdonosai is tartoznak III. osztályu kereseti adót fizetni. Ezen adó kivételének alapja a három évi kivétési időszak első évét megelőző három évben elért, vagy ha az üzlet annyi év óta még fenn nem állana, a fennállás idejére eső tiszta kereseti vagy üzleti eredmény átlaga. Ugyanez áll természetesen a mezőgazdasági szeszfőzdek utáni kereseti adó kivételének alapjára vonatkozólag. Az évi tiszta nyeresémet képezi a szeszfőzde összes jövedelmének azon része, mely a szeszfőzde folytatásához szükséges kiadások levonása után fennmarad. Ezen tiszta nyeresém elsősorban a mezőgazdasági szeszfőzde tulajdonosa által benyújtandó vallomás által állapítatik meg. Mindazonáltal a vallomásban foglaltak nem bírnak kötelező erővel az adókiadó közege, hanem, miként a III. osztályu kereseti adó alá tartozó tartozó egyéb foglalkozásoknál, úgy itt is bizonyos minimális kereseti nyeresém vétetik fel, melynél kevesebbet az első fokozat kivétő: adókiadó bizottság a kereseti nyeresém összegét el nem fogadhat. Ezen minimális kereseti nyeresém a mezőgazdasági szeszfőzdekre vonatkozólag kötelezőképpen sehol sem nyert megállapítást, hanem

ben legalább 2800 liter ne lenne az átlag fejés, de vannak 3800—4500—4900, sőt 5000 liternél több tejet adó egyedek is s a mellett a tejszir százaléka is elég magas, 4.75—4.2, mert tenyészkiválasztásnál az adott tej minőségére, illetőleg a tehén vajhozamára is tekintenek. Ezek a szép és jó tehének Levélen nem a kisgazdánál megszokott bűzös, piszkos ólakban vannak, hanem szép tiszta, világos, fehérre meszelt istállóban, melyekben nem ritkaság a cement padló, járda meg jászol. Valóságban versenyeznek egymással a gazdák úgy a jó állatok tenyésztésében, mint az istállók berendezésében, mely körülménynek illusztrálására felemlitem, hogy egyik gazda, ki mellékesen kőműves — kicementezte egy másik gazdának istállóját egy jó tejelő tehén születendő, tehát akkor meg nem lévő, berjáért.

A tenyésztés serkentésére és a tehének tehetőségének megállapítására rendez az egy-let napos és éves tejelő versenyeket, továbbá tenyészállatvásárokat és küllemi díjazásokat, de ez utóbbinál sohasem tekintenek el teljesen a tehetőségtől, a mi természetes is, mert egy tejelő tehenet más szemüvegen kell nézni mint mondjuk, egy erőtermelőt.

Mindezeknek az eredményeknek elérésére először is a tej értékesítésére volt szükség s ezen körülmény virágzó tejszövetkezetek létesítésével nyert megoldást, melyekről majd később szövegek.

területenként változó. Nevezetesen minden termelt hektóliter alkohol után általában 1—6 koronában állapítatik meg.

A kereseti nyeresém az üzemek különfelesége, különösen azonban a gyárak fekvése által befolyásoltván, igen természetes, hogy nem lehet mindenütt egyforma s hogy a kifejlődött gyakorlat szerint a kivétő bizottságok mily eltérő kereseti nyeresémeket fogadnak el a kivétel alapjául, arra nézve csak példaképpen hozom fel, hogy míg a pozsonyi pénzügyigazgatóság területén a kontinens minden hektóliterje után 20 fillér vétetik kereseti nyeresém gyanánt, addig a budapestvidéki pénzügyigazgatóságnál 1 korona az általában elfogadott minimális kivétési alap s hogy az országos gyakorlatban előfordul nem egy olyan eset, midőn a megállapított kereseti nyeresém 8 koronát is kitesz. Az így különféle termelési tényezők s a helyi viszonyok figyelembe vételével nyert kereseti nyeresém képezi az adókiadó alapját és ennek 10%-a adja a keresetiadó összegét.

A mezőgazdasági szeszgyárak kereseti adójánál fontos szerepe van a szeszgyár mellékterméneinek. Ezen melléktermékek közül az élesztőgyártásból eredő jövedelem ugyancsak III. osztályu kereseti adó alá esik, tekintettel azonban arra, hogy az élesztőgyártás esetleg abban hagyatik, továbbá arra, hogy az adó mérve elleni felebbezés esetleg csupán az egyik vagy másik üzletág után kivételt adóra vonatkozik, úgy a mezőgazdasági szeszfőzde, mint pedig az élesztőgyártás után külön-külön állapítandó meg a III. osztályu kereseti adó.

A marhahizlalás azonban az 1879. évi 10.078, továbbá az 1881. évi 20.791. számú pénzügyminiszteri rendeletek, végül a magyar királyi közigazgatási bíróság 1897. évi 52. sz. határozata értelmében sohasem esik III. osztályu kereseti adó alá, szemben az ipari szeszgyárakkal, hol a marhahizlalás jövedelme adóköteles. Egyébként a mezőgazdasági szeszfőzdek megadóztatásánál követendő eljárás

A szemle alatt láttunk a kisgazdák kezén nem egy jó kötésű és kitűnő származású bikát, melyek 1½—2 éves korukban 500—600 K.-ért szoktak elkelní. A nagyon jó bikákat ki sem adják az egylet kebeléből, ez kell nekik s részben már fedezik is szükségletüket, pedig ezelőtt pár évvel még idegen bikák beszerzésére voltak utalva, melyeket az úgynevezett „bikaárveréseken“ állami támogatással szerezték be az egyes községek. A fejlődő tejgazdaság tehát határozottan emelte az állomány minőségét, de emelte mennyiségét is, mert míg az országos átlag 100 lakásra 36 szarvasmarha, addig itt 100 lakásra 57 marha esik, mely szám egész Európában II.ik helyen áll (Domi 100:67).

Az egylet kebeléből kiadott bikák közül nem egy kerül nagy uradalmakba is, melyek szakítottak azzal a régi nézettel, hogy paraszttól nem lehet jó bikát venni, szakítottak pedig jelen esetben azért, mert a magyaróvári szarvasmarhatenyésztési egylet minden egyes tenyésztője büszkén mutatja az érdeklődőknek a „törzskönyvét“, melyből a vásárló meggyőződhetik állatai kitűnő származásáról.

A tejgazdaságok rovására felhozott depekoriáció sehol sem dől meg világosabban mint itt, mert az állomány 10 év alatt 49 százalékkal szaporodott, míg az országos átlag 3 százalékkal.

Hogy pedig a tejgazdaság előnyére felhozott körülmények u. m. a föld okszerűbb

teljesen azonos az egyéb III. osztályu kereseti adó alá tartozó foglalkozások megadóztatása körüli eljárással, melynek szabályai a már idézett 1875. évi XIX. törvény cikkben foglaltatnak.

Azon hathatós támogatás, melyben az állam, mint az már a szeszadóról szóló 1899. évi XX. törvény cikkéből is kiténik, a mezőgazdasági szeszfőzdeket részesíti, igen élesen domborodik ki a hazai iparnak állami kedvezményekben való részesítéséről szóló 1899. évi XLIX. törvény cikkben.

Ezen törvény cikk 1. §-ának 2. c) pontja szerint a mezőgazdasági szeszfőzdek állami kedvezményekben részesíttetnek, azaz a hivatkozott törvény 2. §-a értelmében felmentetnek a keresetiadó, illetve a községi pótdadó és az általános jövedelmi pótdadó alól.

Felmentetnek továbbá a szeszfőzde telke megszerzéseért és átírásáért járó illeték és községi díjak alól. A kedvezmények hatályba lépésük napjától számítandó legfeljebb 15 évre engedélyezhetők. Ujjonnan létesült mezőgazdasági szeszfőzdek a kedvezmények megadását üzembe helyezésük napját követő legfeljebb három éven belül tartoznak kérelmezni, ellenkező esetben részükre kedvezmény nem engedélyezhetők.

A kedvezmények engedélyezése iránti kérvények a földművelésügyi miniszterhez intézendők és azok engedélyezése, hatályba léptük napja és tartama felett nevezett miniszter a kereskedelemügyi és pénzügyminiszterekkel egyetértőleg határoz.

A mezőgazdasági szeszfőzdek állami kedvezményekben való részesítésének első feltétele, hogy az 1899. évi XX. törvény cikk 5. §-ának 2. bekezdésében felsorolt feltételeknek megfeleljen, azaz, hogy mezőgazdasági jellege elismertessék.

A mezőgazdasági szeszfőzdekkel együttesen állami kedvezményekben részesíttetnek azok a kapcsolatos szeszfinomítók is, melyek mezőgazdasági szeszfőzdekben léteznek és csakis a saját nyers szeszüknek finomítását

kihasználása, takarmánynövények szántóföldi termelése, jobb vetésforgó, több trágya s ami fő, a jövedelem, lakosság jobb léte, etc. etc. mennyire szembeütők, azt nem próbálom leírni, hanem a ki kíváncsi rá, hát menjen el Levélre, mert nem bánja meg. Említém az előbb: a több trágyát, no hát azt kezelni is kell, amit meg is tesznek a levéliek gyönyörűen. Legelőjük nem lévén, állataiknak némi szabad mozgást adandó kifutóban tartják s ez a kifutó egyben trágyatelep is melyet — egyes helyeken fecskendővel — öntöznek is!

Van aztán ezeknek az embereknek mindenük: gyönyörű szép lovaik, melyekre ujabban Oldenburgi csődört használnak, drága pénzen vett Plimuth tojásokból kelt baromfiak, mely tojásoknak kamatját a jó pénzért eladott tenyészbaromfiakban már is megkapták. Van Yorksirei sertésük, melyek a visszakapott fölözött tejet kitűnően értékesítik s e mellett eljáraknak ökmékek a még meglévő levéliek ugarokra, meg nem valami jó dísznő legelőre, hol egy kicsit megszőrösödnek botanizálás közben, de különben nem degenerálódnak, mert otthon jó ol és jó étel várja. Van aztán még egy tejelő állatjuk, a szegényebb néposztály kecskéje, melyekre ujabban Sanenthali bakokat használnak. Mint mondják, ezek a kecskék 450—500 l. tejet adnak évenként.

(Folytatjuk.)

Legnagyobb választék és legutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékzők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszakaszak szerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli forrattára.

eszközlik. Azok a szeszfinomítók ellenben, melyek mezőgazdasági szeszfőzdékkel helyi összeköttetésben állanak ugyan, de az illető szeszfőzdékben termelt nyersszesz finomításán kívül még idegen termelésű nyersszesz finomításával is foglalkoznak, mely célból szabad raktárra nyilvánítottak, a kapcsolatos mezőgazdasági szeszfőzde részére engedélyezett állami kedvezményeket csakis a saját termelésű nyersszeszre igényelhetik.

A hivatkozott törvencikk végrehajtása tárgyában kiadott utasításnak ezen utóbbi rendelkezéséből is világosan kitűnik a törvény azon intenciója, mely szerint az állami kedvezmények engedélyezésével a mezőgazdasági szeszfőzdek érdekeit kívánja előmozdítani, függetlenül az esetleg idegen termelésű nyersszesz finomítása céljából létesített szabad raktártól.

De kitűnik a törvény ezen intenciója még egyéb rendelkezéseiből is. Így a már hivatkozott végrehajtási utasítás 4. §-a külön kiemeli, hogy ha valamely mezőgazdasági szeszfőzde nézve az állami kedvezmények bérlőnek adatnak meg, úgy ezen kedvezmények csakis a szeszfőzésből és marhahizlálásból eredő jövedelmet illetik (utóbbi mint a fentiekben kitűnik, ugyis adómentes) és semmiesetre sincsenek csökkentő hatással a földbérletből eredő jövedelem után a minimális kulcs vagy más adatok alapján megállapítandó III. osztályú kereseti adó mérvére nézve.

Az 1899. évi XLIX. törvencikk az állami kedvezmények engedélyezésén kívül még azoknak előzetes biztosítását is ismeri.

Ennek az esetben van helye, midőn a mezőgazdasági szeszfőzde még nem áll fenn, hanem csupán annak létesítése szándékoltatik, mikor is a felállítandó szeszfőzde tulajdonosa biztosítani akarja magát, hogy szeszfőzdejének üzembe helyezése esetén az állami kedvezmények részére engedélyeztetni fognak.

Ezen előzetes biztosítás is nagymértékben előmozdithatja a mezőgazdasági szeszfőzdek keletkezését, garantiát nyújtva a tulajdonosnak már előzetesen az iránt, hogy szeszfőzdejének felállítása esetére hathatós támogatásban fog részesülni.

A mezőgazdasági szeszfőzdek részére engedélyezendő állami kedvezmények a kedvezményezés időtartama alatt a kedvezményeket élvező gyáros személyébe beálló változás esetén átruházhatók, tehát a kedvezmények ez esetben semmi változást sem szenvednek és a szeszfőzde e tekintetben a tulajdonoscsereinek semmi hátrányát sem érzi.

Ugy az állami kedvezmények engedélyezése, valamint előzetes biztosítása és végül azok átruházása alkalmával a hazai ipar pártolásának elve érvényesül, amennyiben feltételkép kikötötték az, hogy a kedvezményeket élvező mezőgazdasági szeszfőzde berendezése kizárólag hazai termelés révén történjék.

Miként minden III. osztályú kereseti adó alá tartozó foglalkozás megadóztatásánál, úgy a mezőgazdasági szeszfőzdekénél is nagymértékben mutatkozik a III. osztályú kereseti adó progresszivitásának hiánya; de viszont tagadhatatlan, hogy úgy magáról a szeszadóról szóló 1899. évi XX. törvencikk, mint pedig a mezőgazdasági szeszfőzdek megadóztá-

tására vonatkozó és fentebb ismertetett törvényeink minden tekintetben a mezőgazdasági szeszfőzdek érdekeit szolgálják.

A mielőbb megvalósulandó, várva-várt adóreform és ezzel a progresszív III. osztályú kereseti adó szintén nagymértékben hozzá fog járulni ahhoz, hogy az állami kedvezményeket bármi oknál fogva nem élvező mezőgazdasági szeszgyárok adóterhei megkönnyíthessenek és ez által azok fejlődése még jobban előmozdittassék.

(A Szesz)

Néhány szó a csapófészek hasznáról.

Sajnos de való, hogy még mindig igen sok azon tenyésztők száma, akik csapófészek nélkül tenyésztnek, pedig anélkül céltudatos munkát nem lehet végezni, már pedig a mai nagy kínálat mellett csakis oly racionális tenyésztet fizeti ki magát, a melynél a tenyésztő — többek között — tyukjainak évi tojáshozamával tisztában van, illetve minden egyesről tudja, hogy milyen tojó. A tyukok tojáshozamának ellenőrzésére csakis a csapófészek szolgálnak, mivel ezek segítségével a legnagyobb pontossággal megtudjuk állapítani azt, hogy melyik tyuk mennyit tojt egy bizonyos idő alatt, továbbá a rossz vagy az egyáltalán nem tojó egyedek meg már rövid időn belül felismerhetők lesznek úgy, hogy ezeket még idejekorán, a piacon, vagy pedig a konyhánkban értékesíthetjük, ez meg igen szükséges, mivel ezen rossz vagy egyáltalán nem tojó tyukok állományunk összes tojáshozamát csökkentik és a mellett az ingyenélő kenyérpusztítók létszámát szaporítják.

A csapófészek alkalmazása a tenyésztés bármely irányára nézve is nélkülözhetetlen, mert még abban az esetben is, ha nem a tojáshozamra fektetjük a főszólyt, mégis szükségünk van a nagyobb számu szaporulat elérésé céljából jó tojó egyedekre, mert minél többet tojnak tyukjaink, annál több csibére tarthatunk számot. Jó tojó egyedeket meg ritkán lehet venni, hanem azokat gondos tenyészkiválasztás útján nevelni kell, mivel a legjobb tojófajta keretén belül is, az egyes egyedek tojástermelő képessége különböző. Ez az a bizonyos »egyéni tetemény képesség«, amely épen úgy, mint minden jó vagy rossz tulajdonság átörökíthető. Így tehát a jó tojógyed utódja is valószínűleg jó tojó lesz, ha már most az utód atyja is, anyja is jó tojótyuktól származik, akkor annál inkább feltehető, hogy tojóképeség tekintetben szüleiivel egyrangú lesz.

A tojáshozamnál ezenkívül még igen nagy szerepe van az állat korának is, mivel a jobb fajta tyukok első éven körülbelül 20 drb, a második éven 120, a harmadik éven 134 tojást hoznak, de a többi években, körülbelül minden éven át, 20 drb tojással kevesebbet tojnak, mivel a tyukok petefészkei 600 - 800 drb tojás termelésére vannak berendezve és így addig tojnak, míg ezen készletük tart.

Ezekből már most világosan láthatjuk, hogy nemcsak a jó tojófajta jön a tojáshozamnál számításba, hanem az egyed egyéni tulajdonsága és kora, ezt meg jóformán csakis a csapófészekkel lehet ellenőrizni. Az állatokat azonban ezen fészekhez hozzá kell szoktatnunk, amit a legkönnyebben úgy érhetünk el, ha az ólakban semmiféle más fészket nem tartunk és továbbá lehetetlenné tesszük még azt is, hogy valami félreeső helyen vagy sarokban

rakhassák le a tyukok tojásait. Minden 5 darab tojóra egy csapófészket számíthatunk, amelyeket naponta körülbelül 4-szer kell megvizsgálnunk, hogy az oda bebújt tyukokat kiszabadíthassuk, mivel a csapófészekbe a tojó baromfi magától bemehet, de kijönni onnan már nem képes, miért is ki kell venni azt abból, amikor is mindjárt annak lábgyűrű száma me tekintendő.

Így tehát a csapófészek használatán kívül minden egyes baromfi lábgyűrűvel is ellátandó, amelyen rajta lehet a tenyésztő nevének kezdőbetűin kívül az év, hó és folyó szám. Ez a folyó szám azután a tojás nyilvántartási naplóban elkönyvelendő, ugyszintén a tojásra a letojás napja reáirandó s így akkor pontos adataink lesznek arra nézve, hogy melyik egyed havonként vagy évenként hány tojást termelt és melyiknek tartása fizetődik ki, vagy melyik fogyasztja hiába a takarmányt. Lám az élelmes amerikaiak már akkor voltak a csapófészek és lábgyűrűk használatával tisztában, amidőn mi azt sem tudtuk, hogy mi fán terem az.

Baszel Elek.

EGYLETI ÉLET.

A gümőkór ellen való védekezés.

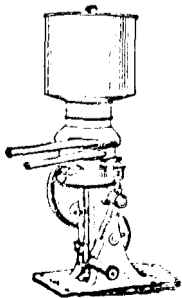
A földmivelésügyi minister 75000. III. 1. számu leiratával a szarvasmarha gümőkórja ellen való védekezés és a tuberkulózis tárgyában kidolgozott rendelettervezetét az E. G. E.-nek véleményezés végett megküldte. A választmány megbízásából *Jakab László* állategészségügyi felügyelő a következőkben ösmertette a rendelettervezetet:

A rendeletben a gümőkór elleni védekezés a „tuberkulin“ reakcióra van fektetve és minden intézkedése facultativ jellegű. Tehát csak azoknál az állattulajdonosoknál lenne bevezetve, akik a betegség ellen védekezni óhajtanak. E szándék bejelentése és a szükséges egészségügyi szabályok betartására vonatkozó kötelező nyilatkozat aláírása után, az eljárás költségeit az államkincstár viseli. A tervezett rendelkezés bár facultativ jellegű, mégis némely részében közelről érinti a védekezni óhajtó gazdák érdekeit.

Ezek a részek a kiirtandó tőgy-tuberculózisban szenvedő állatokért nyújtandó kártalanítás mérvére és a tuberkulinra reagáló állatok megjelölésére, értékesítésének, valamint azok idejére, módjára vonatkoznak.

A rendelet értelmében a tőgytuberculózisban szenvedő tehének kártalanítás mellett kiirtandók, illetőleg husra értékesítendőek. A kártalanítás a becsérték 50%-át tenné, de ez a kártalanítás akkor, ha a kiirtott állat husa közfogyasztásra alkalmatlannak találtatnék kevés, akkor pedig, ha alkalmasnak találtatik sok. Erre tehát más alapot kellene keresni.

A rendeletnek az a része, mely a tuberkulinra reagált, de egyébként egészségesnek látszó állatok megbélyegzéséről szól, annyiban volna megváltoztatandó, hogy a lebélyegzés ne legyen nagyon feltűnő, másrészt az ilyen állatok értékesítését megfelelő elkülönítés mellett, csak az esetben kellene határidőhöz kötni, ha tüdő, bél, vagy méhtuberkulózis állapotban náluk meg, más esetekben a

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgyártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszközgyár

1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

KÜLÖNLEGESSÉG:

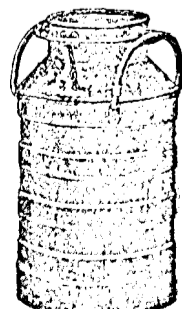
VAJKIVITEL:

„Svéd Globe Separator.“

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legnagyobb áron veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

tulajdonosok az állatokat elkülönítés mellett tetszés szerinti időig tarthassák.

Röviden felsorolva ezek azok az óhajtások, melyeknek figyelembe vétele a gazdák szempontjából kívánatos volna.

Ezeknek alapján az egylet elnöksége fölterjesztést intézett a földmivvelésügyi miniszterhez, amelyben mindenekelőtt köszönetet mond a miniszternek azért, hogy ezt az ügyet napirendre hozta és a szarvasmarha gümőkór gyéritésére az első hivatalos intézkedéseket hazánkban is megtenni óhajtja; a rendelettervezetet általában helyesnek tartja az E. G. E., részleteire nézve pedig a következő módosítások figyelembe vételét kérte:

1. Azok után az állatok után, melyeken a tőgygümőkór minden kétség kizárásával megállapították, nem a becsérték 50%-a, hanem a hus és bőr értékének beszámítása mellett teljes kárpótlás adassék a tulajdonosoknak.

2. Azok az állatok, melyeknél a tüdő, bél, vagy nemző szervek gümőkórja állapították, meg feltűnő módon való lebélyegzés és szigorú elkülönítés után minél előbb, de 6 hónapon belül kártalanítás nélkül levágandók legyenek.

3. A tuberkulinra reagált, de egyébként egészségesnek látszó és jól termelő, jól táplálkozó állatok kevésbé feltűnő módon a szarvukon, vagy a fülökön jelöltesse meg, és az egészségesektől elkülönítve, de a jár. m. kir. állatorvos által nyilvántartva mindaddig tarthatók legyenek, amíg azokon klinikailag is láthatóan nem fejlődik ki a betegség.

4. A köztenyésztés céljára vásárolandó bikáknak előzetes tuberkulizációja, mint helyes és szükséges intézkedés tétessék kötelezővé, s ezzel egyidejűleg a már előzetesen beosztott bikák is tuberkulin kezelés alá véssenek és a reagálók a tenyésztésből záros határidő alatt kizárassanak.

Karakuljuh behozatal Erdélybe.

Az E. G. E. elnöksége a földmivvelésügyi miniszterhez a következő fölterjesztést intézte:

Nagyméltóságú Minister Úr.
Kegyelmes Urunk!

A kolozsvári tenyészállatkiállításán karakuljuhok importálására nézve tett nagybecsű nyilatkozata alapján eszközölt fölhívásunkra 8 gazda 110 darab karakul-nyának és 22 darab karakul-kosnak átvételére jelentette be hozzánk hajlandóságát.

Miután az eddigi bejelentések száma — amely szám az átvételi föltételek pontos ösmere után előreláthatólag még tetemesen fog emelkedni — mutatja a karakuljuh importálásának szükségét és célszerűségét, kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék közölni velünk a behozatalnak időpontját, az átvételre bejelenthető juhok számhatárát, az állatok hozzávetőleges árát és az átvétel föltételeit. Ezen föltételek megállapításánál kérjük, kegyeskedjék a gazdákat a beszerzés költségeitől fölmenteni, mert ha ezen a címen nagyobb költségteher hárulna rájuk, ennek a jövedelmező tenyésztési ágának meghonosítása nehézségekbe ütköznék.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A kivándorlás Kisküküllőmegyéből.

Csató Gábor, Kisküküllővármegye alispánja az október 13-án tartott őszi rendes közgyűlésen a következőben tett jelentést a kisküküllőmegyei kivándorlásról:

Jelentésemben csupán egy jelenségre kívánom a Törvényhatósági Bizottság figyelmét felhívni. Ez az évről-évre nagyobb arányokat öltő *amerikai kivándorlás*, melynek a munkakéz hiányában és a munkabérek szerfeletti emelkedésében nyilvánuló következményei már az ideai gazdasági munkák biztosítása körül súlyosan nehezdedtek gazdaságunk, különösen birtokososztályunk vállaira.

A míg csak a szorosan vett gazdasági munkásosztályból, napszámosaink sorából, ugszólvá a felesleges munkaerő, amely itthon szőlőhegyeink kipusztulása miatt állandó munkát nem talált, vándorolt ki és pedig a nyári munkaidőre Romániába, addig ezen munkakeresés hátrányait nem éreztük, sőt miután az itthon munka és kereset nélkül maradó munkásnak és családjának téli szükségleteire elegendő keresletet biztosított, inkább hasznosnak mint károsnak volt mondható.

Mióta azonban a kivándorlás iránya Amerika felé fordult s célja nem a munkakeresés, nem a megélhetés, hanem a gyors vagyonszerzés, a meggazdagodás vágya, mely törekvés népünknek azon rétegeit is, amelyek megélhetési forrásai itthon is megvannak, a kivándorlásra, mintegy szerencsepróbálkozásra készíti: ezen kivándorlást gazdasági viszonyainkra károsnak és veszélyesnek kell tekintenünk.

Káros éppen a kivándorlottakra nézve is, mert mint számos esetben tapasztaltuk, jelentékeny percentje az Amerikába eljutóknak ott oly súlyos és az egyéni testben lélekben kimerítő munkát kénytelen elvállalni, melyet huzamosabban ki nem bírván, elcsigázva, béna és munkaképtelen állapotban kerül vissza hazájába s így abban, hogy testi épségét, munkaképességét mindenkorra elvesztette, sokkal nagyobb kárt szenvedett, mint azon összegnek értéke, amelyet magasabb napi keresményéből megtakarítva, hazahozhatott.

De veszélyes is a kivándorlásnak ezen egészségtelen növekedése, mert a munkaerő hiánya miatt a cseléd- és munkabérek már is súlyosan érezhető emelkedését oly magasra fogja fokozni, a melyet mai gazdasági helyzetében a birtokososztály, különösen a középbirtok meg nem bírhat s így annak teljes pusztulása fog bekövetkezni. — Már pedig a történelem tanúsítása szerint Erdélyben az államfenntartó elem, mely egyszersmind annak magyar nemzeti jellegét is fenntartotta, mindenkor ez a birtokos osztály volt. Éppen azért ennek pusztulása a nemzeti állameszme térvésztesztét, sőt mihamarabb bekövetkező bukását jelentené Erdélyben.

Már a múlt évben a belügyminiszterhez felterjesztett jelentésemben, igyekeztem rámutatni e szomorú jelenségre okaira, felsoroltam azon intézményeket és részleteztem azon kormánykacsiót, amelyekkel a baj orvosolható és a fenyegető veszedelem elhárítható leend. Elmondottam azt is, hogy bár látjuk a bekövetkező veszélyt, de annak elhárítására

erőtlenek vagyunk. — Most is csak azt ismételtetem, hogy az amerikai kivándorlással, annak romboló következményeivel szemben való védekezés a legsürgősebb állami feladatot képez.

Ezen jelentésem keretében csupán rámutatni kívántam arra, hogy az ideai munkásviszonyok, illetőleg munkabérek csak megerősítik állításaimat s még súlyosbba, még égetőbbé tették a kérdés megoldását.

— **Értekezlet a gazdasági cseléd-törvény tárgyában.** Folyó hó 22-én kezdődött és három napon át délután 4 órától esti 8 óráig tartott a földmivvelésügyi miniszteriumban *Darányi Ignác* földmivvelésügyi miniszter elnöke alatt a gazda és gazdasági cseléd közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló törvényjavaslat előadói tervezetének tárgyalása. Jelen voltak az értekezleten: a földmivvelésügyi miniszterium részéről *Mezőssy Béla* államtitkár, *Bartóky József dr.* min. tanácsos, mint a tervezet előadója, *Radisich István* min. s.-titkár és *Czettler Jenő dr.* min. s.-fogalmazó, mint az értekezlet jegyzője. Az igazságügyi miniszter képviselőjében *Dévai Ignác* táblabíró, a belügyminiszterium képviselőjében *Adorján Antal* miniszteri titkár, az Orsz. M. Gazd. Egyesület részéről *Bujanovics Sándor* alelnök és *Rubinek Gyula* igazgatóhelyettes, a Magyar Gazdaszövetség részéről *Eröss Rezső* jószágigazgató, az Erdélyi G. E. részéről *Lészai Ferenc*. Darányi földmivvelésügyi miniszter megnyitó beszédében jelezte, hogy a törvényjavaslati tervezet azt kívánta összefoglalni és annak egy munkában kifejezést adni, amit egy jólelkű magyar gazda cselédeivel szemben különben is megtesz, mert a törvények nem is a jólelkű emberekre szólnak; a törvények azokra vonatkoznak, akikről sok méltányosságot, jószívűséget nem lehet várni. A gazdasági cseléd és a gazda nem ellentétes; ezeket az érdekeket csak teljes harmóniában szabad és lehet felfogni. A részletes tárgyalásnál beható eszmecsere indult meg afölött, hogy a gazdasági cseléd-törvény hatálya a mezőgazdaságban is foglalkoztatott házi cselédekre milyen módon terjesztessék ki, továbbá, hogy milyen legyen a korhatár, amelyen alul a kérelmezőnek cselédkönyv ki nem adható, hogy a bérlevél kiadása és a cselédváltások hatósági nyilvántartása kimondassék-e stb. Hosszabb megbeszélés tárgya volt a tervezet 8. §-a, amelyben a cselédváltások időpontjával november hó 1-je állapították meg. A felszólalók egy része ezzel szemben az április 1-jei cselédváltozás mellett foglalt állást, mások a cselédváltozás időpontjának egységes szabályozását a törvényhatóságok szűkebb rendeletalkotási jogkörébe kívánják utalni. A járandóságok kiszolgáltatása, az éjjeli pihenő szabályozása, a szegődményes föld kijelölésének s megmunkálásának, továbbá különösen a cselédlakások javításának kérdése felett szintén igen beható eszmecsere volt, amelynek során több olyan gyakorlati megvalósításra váró gondolat merült fel, melyek a tervezetbe beillesztve csak biztosítani fogják a leghumánusabb szellemben készült tervezet életrevalóságát. Az értekezlet befejeztével *Papp Elek* országgyűlési képviselő mondott köszönetet a miniszternek az értekezlet összehívásáért s azért, hogy a gazdasági cseléd-törvény előkészítésével ilyen humánus irányban foglalkozik.

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták” és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzőket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

— A husszemle-ankét. Azt az ankétet, melyet *Darányi* Ignác földmivvelésügyi miniszter az állategészségügyi törvény módosítása tárgyában október 29-ére hívott össze, de amelyet a Rákóczi-ünnep miatt elhalasztottak, mint már egyszer jelentettük, november 6-án fogják megtartani.

— Tejszövetkezet Kolozson. Az Erdélyi Gazdasági Egylet kolozsvármegyei osztályának kezdeményezésére, *Fászberényi* András gazd. akad. segédtanár közreműködésével, múlt hó 28-án tejszövetkezet alakult meg Kolozson, mely szövetkezet nyers-tejet fog Kolozsvárra szállítani. A kolozsi gazdák nagy lelkesedéssel vettek részt az alakulásban és hatvanan 152 tehénrel léptek be a szövetkezetbe. Megalakították az igazgatóságot, melynek elnöke *Münstermann* Viktor polgármester, könyvelő *Szabó* Jenő gazd. ism. iskolai tanító lett. A szövetkezet januárius elsején kezdi meg működését, naponként 400—450 liter tejet fog beszállítani Kolozsvárra és a tej értékesítése céljából a kolozsvári köztisztviselők szövetkezetével fog összeköttetésbe lépni. Az E. G. E. kolozsvármegyei osztályának kezdeményezésére Kolozsvár környékén, mihamarabb több tejszövetkezet is fog alakulni és ezáltal Kolozsvárnak tejjel való ellátási viszonyai is lényegesen fognak javulni.

— Gazdák gyűlése. Kis-Küküllővármegye gazdasági egylete e hó 23-án báró *Kemény* Ákos főispán elnökleite alatt választmányi ülést, majd ezután közgyűlést tartott. A választmányi ülésen dr. *Boér* Elek főtitkár számolt be az egylet legutóbbi tevékenységéről. *Pótsa* Bertalan vál. tag indítványt adott be a titkári jelentés után, hogy *Wachsmann* Sámuel volt zsidvei hegybírónak elismerés adassék azon érdemeiért, melyeket a hegyközség fejlesztése körül szerzett. Az indítvány felett vita támadt, melyben résztvettek még *Chöppner* Sámuel, *Wachsmann* János és *Csató* Gábor. Az ülés a vita alapján elhatározta, hogy úgy az egész hegyközségi előjárásnak, — valamint *Gyárfás* Károly hosszúszuaszoói főszolgabírónak az elismerés említett tevékenységért megadatik. — A választmányi ülés után a közgyűlés vette kezdetét, melyen betöltés alá került a dr. *Szentmiklós* László lemondásával megüresedett titkári állás. Szavazás döntött, melynek eredménye volt, hogy *Fazakas* Géza választatott meg az egylet titkárának. — Az egylet választmányja e hó 26-án újból ülésezett, mikor elhatározta, hogy az egylet fajbaromfi telepe átadatik a megyei kórháznak azon kikötéssel, hogy a kórház esetenként egy-egy fajtörzset szállít az egyletnek a jövőben.

— Részvényaláírási felhívás. Br. *Kemény* Ákos Kis-Küküllővármegye főispánja, báró *Bálint* György nagybirtokos, ifj. *Pataky* László országgyűlési képviselő, *Csató* Gábor Kis-Küküllővármegye alispánja, *Sándor* János nyug. államtitkár, báró *P. Horváth* Árpád országgyűlési képviselő, *Fekete* György Kis-Küküllővármegye főjegyzője, dr. *Árkossy* Gyula kir. közjegyző, dr. *Boér* Elek Kis-Küküllővármegye t. főjegyzője elhatározta, hogy *Dicső-szentmárton* székhellyel a magyar szőlőmivvelés emelése és fejlesztése érdekében „Magyar bortermelők szőlőoltvány-telepe, mint részvénytársaság” cég alatt egy vállalatot

alapítanak, mely vállalat 50,000 korona alapítókével fog létesülni oly formán, hogy 250 drb 200 koronás részvény fog kibocsáttatni. Felhívást küldenek most ez alólítottak, hogy a vállalkozók részvény jegyzését eszközöljék s azt folyó évi november hó 4-ig bezárólag a Kisküküllővármegyei Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság címére *Dicső-szentmárton*ba visszaküldjék. Egyidejűleg a folyó évi november hó 5-én, Kis-Küküllővármegye székházának kistermében d. e. 1/2 11 órakor tartandó alakuló közgyűlésre meghiva az illetőket, mely alkalomra a részvény-jegyzések be kell érkezzenek, mert a későbbben érkezők már figyelembe nem vehetők. A vállalat kitűzött célja elsősorban, hogy olyan szőlőfajokat állítson elő, a melyent az erdélyi talaj-, klíma- és értékesítési viszonyok kánnak, továbbá pedig, hogy pótlásra erőteljes anyagot neveljen és hogy elsősorban a részvényeseket, másodsorban pedig a szőlőbirtokosokat lássa el a szükséges és olcsó jó anyaggal.

— **Lelecekből mezőgazdasági munkások** Annak idején az egész sajtó foglalkozott dr. *Tóth* József kecskeméti ügyvédnek azzal az eszméjével, hogy tekintettel a városban és környékén, de már országszerte is érezhető munkáshiányra, *Kecskemét* városa az állami menhelyekből kiszabaduló és 15 évüket meghaladott fiúgyermekek számára állítson fel több internátust és ezekben az internátusokban, amelyek egyenkint 5—600 növendéket fogadnának be, a fiukat szakképzett mezőgazdasági és szőlőmunkásokká nevelnék.

A dolog óriási hordereje első pillanatra szembeötlő. Nagy lépésekkel fejlődik a kertgazdálkodás s nagyon természetes, hogy ennek sokkal képzettebb s magasabb színvonalon álló munkaerőre van szüksége, mint a milyenek ma rendelkezésére állnak. Az ügy nemrég újabb stádiumba lépett. Dr. *Tóth* József ugyanis *Kecskemét* városához a maga és számos érdektársa nevében beadványt intézett, amelyben 80—80 holdnyi fölnek átengedését és az internátusok felépítését kéri. A tervezet szerint a fiúk alaposan kiművelve, rendes és méltányos napszám mellett a közeli szőlőkbe, gazdaságokba munkára mennének és keresményük megtakarított része 24 éves korukig, vagy addig, míg meg nősülnek, vagy saját háztartást akarnak vezetni, gyümölcsözően helyeztetnek el. *Kecskemét* város tanácsa a benyújtott javaslatot nagyjelentőségűnek s komoly tárgyalást igénylőnek mondotta ki, egyúttal megbizta a tanácsot, hogy dr. *Ruffy* Pál min. tanácsossal, mint az állami gyermekmenhelyek országos főfelügyelőjével lépjen érintkezésbe. *Ruffy* Pál nagy örömmel és készséggel karolta föl az eszmét és most érkezett leiratában felhívta a tanácsot, hogy a legrövidebb időn belül e tárgyban hívjon egybe értekezletet, amely az egész országra kiható nagy eszme tervezetét és módozatait sürgősen elkészíthesse. Mint értesülünk, a leleceknek mezőgazdasági munkásokként való fölhasználására nézve itt nálunk is történtek már kezdeményező lépések a lelecegy irányítói és a gazdasági akadémia vezetősége részéről és remélhető,

hogy nálunk is kedvező megoldásra vezetnek majd a tárgyalások.

— **Dzierzon meghalt.** A Patriárkai korban meghalt a porosz-sziléziai *Krucburgban* dr. *Dzierzon* János lelkész, a modern méhtenyésztés megteremtője, akinek nevét és munkájának eredményét megörökíti az általa föltalált és róla elnevezett mozgatható *Dzierzonkaptár*. A hol mithogénizissel foglalkoznak, mindenütt hálával gondolnak a derék öreg urra, aki egész életét nagy sikerrel és sok eredménnyel a méhészetnek szentelte. Kilencvenhat évig élt fáradhatatlan munkálkodásban és késő agkorában folyton kutatott és tanított. A méhek életére, természetére vonatkozó sok tanulmányával valóságos forrongást keltett a természettudósok között és mindig neki volt igaza. A méhészet terén szerzett nagy érdemeiért a müncheni egyetem tiszteleti doktorrá avatta, a mi királyunk pedig a *Ferenc József*-rendjellel tüntette ki.

— **A boritaladó leszállítása.** A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete, mely már négy év óta szakadatlanul küzd a boritaladónak leszállítása illetve eltörlése mellett, a napokban az összes vármegyei gazdasági egyesületekhez, gazdakörökhöz átiratot intézett, hogy ők a maguk hatáskörében is mindent kövessenek el ezen igazságtalan és hazai szőlőművelésünkre káros és ártalmas adó megszüntetésére. Ehhez az átirathoz az egyesület rövid memorandumot is mellékel, mely kivonata a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete kiadásában évek előtt megjelent *Drucker* Jenő-féle könyvnek a boritaladó leszállításáról.

— **Elvi jelentőségű határozat haszonbérleti ügyekben.** A kuria legutóbb kimondta, hogy a haszonbérleti szerződésnek abból a rendelkezéséből, hogy a birtokon termelt takarmány, szalma- és burgonyahulladék a haszonbérletiek által el nem adható, hanem hogy mindezen termények feldolgoztatván, trágya alakjában a földnek visszaadandók; következik, hogy ez a haszonbérleti viszony megszüntével a bérleményen visszahagyandók. Ha a bérletiek ellen nyitott csődben az ilyen trágya a csődleltárba felvétetik, úgy a haszonbérbeadó visszakövetelési igényét érvényesítheti.

— **Állást keres 10 év óta egy főrfő** uradalomban tisztartóként működő gazdaszt, aki tapasztalatának gyarapítása céljából óhajt helyet változtatni. Címe meg tudható a kiadóhivatalban.

— **A borszállítványok megdézsmálása.** Régi panasz, hogy a vasuton a borszállítványokat megdézsmálják. Megfurják a hordókat és szalmaszálon, nádron át kiszívják annak nemes tartalmát. És még jó, ha csak kiszívják, de sokszor azt is megteszik, hogy a kivett bor helyet vizet töltenek be. A pécsi kereskedelmi kamara a hozzá intézett számos panaszból azt látván, hogy a vasuti borküldemények megdézsmálása újabban ismét nagyobb mértékben kapott lábra, elhatározta, hogy a panaszokat a Máv. igazgatóságával közli, egyúttal pedig az ellenőrzési és felügyeleti rendszabályok szigorú alkalmazásá-

„AGRÁRIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczei mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Egyetemese acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacéleketek.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekefejek.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Sürgőnycim: „Agraria” Budapest, Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivvelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

nak kérelmezése mellett a vasúti detektív-intézmény életbeléptetését javasolja — A Máv. hitele sűrűszen megköveteli, hogy a szállít. közönség az oly jogtalan megkárosító-soktól megkíméltesse. Ne csak a kincstár érdeke iránt legyen érzéke a vasútnak, hanem a szállítmányok épségben való eszközésére is.

— Az Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár. Mai zár-látarak Budapesten: Finomított szesz adózva nagyban 145 kor., kicsinyben 148 korona, Finomított szesz adózatlanul nagyban 45.50 kor., kicsinyben 48.50 kor. Nyers szesz adózva nagyban 143 kor., kicsinyben 145 korona. Denaturált szesz nagyban 38 kor., kicsinyben 40 korona.

— A VIII. nemzetközi mezőgazdasági kongresszus. A nyár folyamán befejezést nyertek a jövő év májusban Bécsben tartandó nemzetközi kongresszus előmunkálatai. Harmincezer meghívót és programot küldtek szét a világ minden államába és a végrehajtóbizottsághoz, máris számos részvétekről szóló jelentkezés érkezett. Az egyes államokban nemzeti bizottságok keletkeztek, amelyek ennek a nemzetközi intézménynek nagy fontosságára való tekintettel propagandát csinálnak a gazdák közt Mindenféle, a kongresszusra vonatkozó közlés a végrehajtó-bizottság titkárjához, Häusler József tanárhoz (Bécs, I. Schaufelgasse 6.) intézendő.

— Uj sertésvész elleni szer. Egy jó-módu birtokos azt az ajánlatot tette a földmívelésügyi miniszteriumnak, hogy az állam tulajdonát képező monori sertésvész-kísérleti telepen kísérleteket fog folytatni sertésvész elleni új szerével, mely állítólag igen egyszerű és melylyel — mint ő állítja — már eddig is igen szép eredményeket ért el. Semmi egyéb állami támogatást nem kér, mint hogy azoknak a sertéseknek az árát amelyek nem az ő szerével kezeltettek a telepen és elhullnak, térítsék meg neki. A kísérleti célokra szolgáló 60 drb. sertést a kísérletező saját birtokáról hozatja föl. A kísérletek állami felügyelet és ellenőrzés alatt nemsokára megkezdődnek.

— Magányos úr, ha a sors csapásaiban megvénült és igazi jóbarátira és vigaszra van szüksége, igyék naponta az *Első Alföldi Cognacgyár r.-i.* valódi *barack-pálinkájából.* 1709

— Magy. kir. szab. osztályosorsjáték Az osztályosorsjegyekben mindinkább élénkebb és élénkebbé váló kereslet a magy. kir. szab. osztályosorsjáték igazgatóságát tudvalevőleg arra készítette, hogy a sorsjegyek számát a lefolyt XVIII. sorsjátékban 15.000-el szaporítsa és ennek megfelelően a nyere-mények összegét 1.998.000 koronával emelte. A most kezdődő XIX. sorsjáték terveze ugyanaz marad, amelyben ismét 125.000 drb. sorsjegy kerül kibocsátásra, melyre összesen 16.457.000 kor. nyere-mény esik. Tény az, hogy a világ egyetlen sorsjátéka sem bír csak megközelítőleg is ily kedvező játéktérrel, miáltal a sorsjegyek nemcsak nálunk, de a távol idegenben is nagy kedvelésnek örvendenek. A most lefolyt sorsjáték záróhúzása a nyere-ményesíyek nagyszerűségét fényesen bebizonyította, amelyben a 82786. számú sorsjegy, melyre a 100.000 koronás utolsó főnyeremény esett, kapta a 600.000 koronás jutalomdíjat is. Igaz tehát ezen sorsjegy 70.000 koronát nyert, a legnagyobb főnyereményt, melyet valaha osztályosorsjátékban kifizettek.

Ispáni vagy utolsó esetben béresgazdai állást keresek azonnali betöltésre. A gazdaság-1804-nak minden ágával ismeretes vagyok.

Mezei István Kozárvár

utolsó posta: DÉS.

Allást keres egy kitünő ügyes kovácsmester
szolgált grófi és bárói uradalmakat, kovács munkában, lovaslásban igen kitünően érti magát, kisebb gazdasági gépeket, kéveket, arató-gépeket kitünően jól kezeli és szépen arat. Forrásos vízvezetékét újból felszereli. Lakatos munkát is készít Gyors munkájú, józan életű, hűséges, minden ágban ügyes, és jól érti magát, kitünő bizonyítványokkal ellátva minél nagyobb uradalomba, újévi belépésre. Ajánlatok **Musta Antal uradalmi kovács mester Aranyos-Gerend (Torda-Aranyos megye) küldendők.** 1801

Egy nős, 36 éves gazdatiszt
ki jó bizonyítványokkal rendelkezik, birtokváltozás következtében, **állást keres** január 1-re, esetleg **állást** azonnali belépésre. Címe a kiadóban. 1802

Ertesítés.
Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzetes eljárása révén kitünő hírnevű **„Nagyszebeni földhitelintézet“** részéről, **Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök „kizárólagos ügynökségével“** bizattam meg.
Ebbeli működésemben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalom-teljesen számomra forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatra legyek.
Bármilyen felvilágosítással, útbaigazítással készségesen, díjmentesen szolgálok.
Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendezetnek.
Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmő jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem tűni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesz és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költséges.
Teljes tisztelettel 1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaügynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.
Ugyanott discret és legmegbízhatóbb módon **bér-és magánházak, építési feltek, földbirtokok** eladása és vételje a legkedvezőbb feltételekkel, valamint **birtok-bérletek** lebonyolítatnak.

Szőlő-oltványok.
valamint az elmúlt években is a

Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep
tulajdonos **Caspari Frigyes Medgyes 104.**
Nagyküküllőmegye — volt az egyedüli az egész országban, mely vevőinek minden tekintetben kifogástalan minőségű — egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, úgy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és alanyú bor-, csemegebor — és különleges csemege szőlőoltványok, melyek előállítását a szőlőbirtokosok bámulatos eredményeket érnek el.
Kivánatra képes árjegyzék — számos elismerő levéllel — ingyen és bérmentve. 1800

Magyar Jelzálog Hitelbank
képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona
záloglevélkölcsönöket nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4½%-os záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdőterületi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az **„Erdélyi Gazdasági Egylet“** bizalmi férfiai adnak véleményét. 1001

Törvényesen védve: Minden utánzás és utánnyomás büntetendő, türelem-nemtudás, nem mentés!

Bíró: Vádolt, Ön az egész és utolsó pénz-céltalanul, érték és határ nélküli szerekre pazas rolt, dacára annak, hogy úgy mint mindenki, Ön is tudhatta, hogy **Thierry-téle balsam** és centifolia-kenőcs a legmegbízhatóbb és a leghatósabb szer-ve minden esetben és ezt a közönségek ez-revel ízhét bizonyítani.

Vádolt: Sajnos, több-ször hagytam magamat félrevezetni és minden nekem felkínált érték-és határ nélküli szerhez folyamodtam, amit azonban ösztöntén sajnálok.

Bíró: A tudatlanság a törvény szerint nem menthető, vagy igazoló ok. Miért nem hozta meg magának Thierry gyógyszerész-től Pregrá-dából a közönségek ez-reit tartalmazó füzetet, amit bárki is ingyen és bérmentve megkaphat?

Vádolt: Ez a körülmény, sajnálatra, előttem ismeretlen volt.
Bíró: Azon kikötéssel, hogy e mulasztást a jövőben pótolni fogja, most felmentem azon vád alól, hogy az őnmaga és családja iránti gondoskodást elmulasztotta. De ígérje, hogy jövőben óvakodni fog lépre menni és nem veszi majd a sokféle határ nélküli haszontalan szerket és hamisítványokat s csakis a Thierry-téle balsamot és centifolia-kenőcsöt fogja meglopó hatásuaknak tartani. Az egész-ség törvényeit okvetlen be kell tartanunk, mert ezek elhanyagolása betegségek és a szervek elgyengülése által bűnhődnek. Az emberiség segítségére, a betegségek és fájalmak lecsillapítására legbiztosabban Thierry szeri szolgálnak és senkinek sem kell tovább hiábavalóan szenvedni, ha ezen olcsó szerek mindig a háznál vannak és állandóan alkalmazhatók.

A **Thierry-balsam** páratlan szer köhögés, katarrus, mell-fájás, tüdővész, toroklob, rekedtség, bronchitis, májelafajlás, gyomor-göröcsök, kolika, emésztési zavarok és különösen influenza ellen és biztos gyógyulást hoz mindenkinek.
Ára 12 kis-, vagy 6 dupla-üveg, vagy pedig egy nagy különlegességi üvegnek 5 korona bérmentesen.

Thierry centifolia-kenőcse a netovábbja a szereknek sebek és gyulladásoknál, mell és melke-ményedéseknél, keléseknél, sérüléseknél, karbunkulusoknál, kele-venyeknél, hólyagoknál és gyer-mekfelfertéseknél. Megpuhít és megnyit minden szálkát vagy a testbe jutott idegen dolgot. Ide-jekorán alkalmazva megakadályoz minden vérmérgézetést és feleslegessé tesz minden operációt.
Egy tégegy ára bérmentve 3 korona 60 fill.
A tájékoztató füzetet ezen-nyi elismerőlevéllel bárki is in-gyzen és bérmentve megkaphja.
A szerek szétküldése csakis a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett történik.

Megrendelési cím:
THIERRY A. gyógyszerész Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Kapható: **Török József** és **dr. Egger J. L. gyógyszerészknél** Budapesten, **Vértes Lajos gyógyszerészknél** Lugoson és minden nagyobb gyógyszerárban és drogeriában. 1723

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELTE MELLETT:
Felelős szerkesztő és kiadó:
TOKAJI LÁSZLÓ.
Segéd-szerkesztő:
ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Mendel Lázár Fiai sörfőzdéje, Torda
Ajánlja: hordókban és palackokban legjobb minőségű 1735
világos korona sörét A már 10 év óta fennálló Kolozsmezei főraktár Kolozsvárt, (Óvár, városi sörház) saját kezelés alatt áll.
Kolozsvárt kapható minden italmérésben, fűszer és csemege üzletben.

Telefonszám 394. Telefonszám 394.

Gőzeke acetylen-lámpák

kocsirud-, Spritzbogen-, kézi-,
udvari-, ncai-, automobil- és

St. HUBERTUS

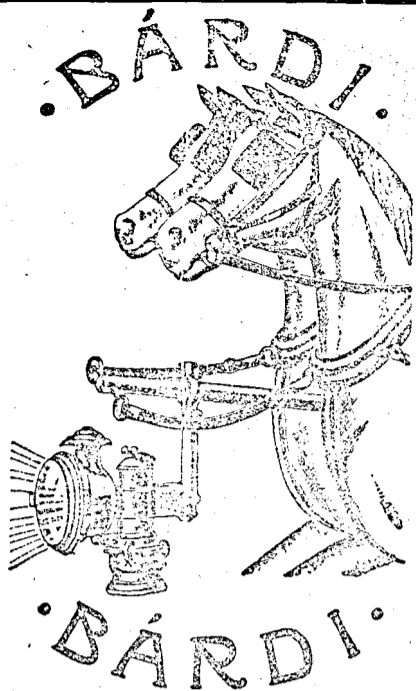
vadászati

acetylen-lámpák

Bárdi József

Budapest, VI., Gyár-u. 10.

Király-utca mellett. 1781

Hirdetéseket jutányos áron
felvállal a lap kiadóhivatala

Gróf Bánffy György úr

ő Excellenciája bencsidi gazdaságába

ISPÁNI

(segédtiszt) állásra

PÁLYÁZAT HIRDETTETIK.

Pályázók képzettségük és előző
szolgálatukat igazoló bizonyítvány
másolatokkal felszerelt s Gróf Bánffy
György ő Excellenciájához címzett
folyamodványukat

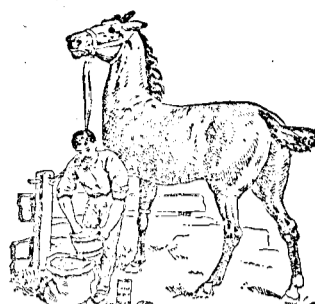
1906. évi november hó 10-ig

küldjék be Dr. Moldován István ügy-
véd urhoz Bánffy-hunyadra.

Pályázathoz csatolt okiratok vissza nem
küldetnek.

Uradalmi tisztartóság.

GRAND PRIX a párisi 1900. évi világiállításon.

1737 II. **Kwizda-féle**

Restitutionsfluid.

Cs. és kir. szab. mosóvíz lovak
részére. — Egy üveg ára 2 kor. 80 fillér.
40 év óta az udvari istállóban, a katonaság
és magánosok nagyobb istállóiban használat-
ban van nagyobb munkánál elő- és uterő-
sítőül, ina. merevségénél stb. az idomításnál
kiváló munkára képesíti a lovakat.

Korneuburgi marha-táppor.

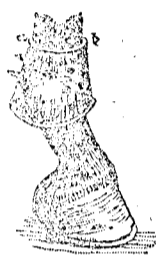
Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok
részére. 50 év óta a legtöbb istállóban hasz-
nálatban étvágytalanság, rossz emésztésnél,
a tej javítására s a tejelés fokozására.
1 doboz 140 K — 1/2 doboz 70 fillér.

KWIZDA-féle

Lábszár-védő
gumiból.

szabadalmazott

Pneumatic-lábszárvédő
gumiból és léggarnával

szürke, fekete, naína és fehér színben és négy nagyságban készíttetnek és
pedig a bal és jobb lábak részére, a-b-nél mért terjedelem szerinti

1 sz. 20—22 cm. 3. sz. 24—27 cm.
2 sz. 22—24 cm. 4. sz. 27—30 cm.

Ára darabonként

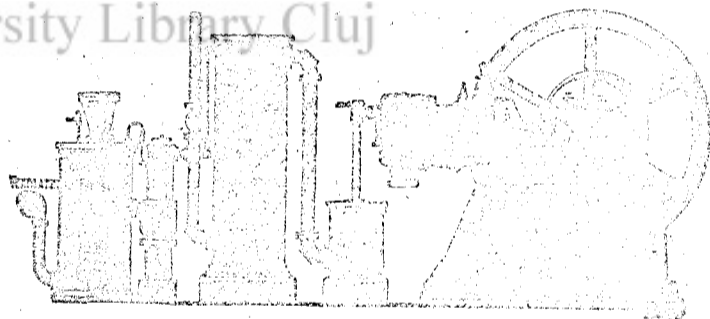
1. sz. Kor. 5-50, 2. sz. Kor. 5-50, 3. sz. Kor. 6-40, 4. sz. Kor. 7-30

1. sz. Kor. 5-90, 2. sz. Kor. 6-40, 3. sz. Kor. 6-80, 4. sz. Kor. 7-70

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve. Főraktár:

KWIZDA JÁNOS FERENC

cs. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi
és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógy-
szerész, Korneuburg, bei WIEN.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.

Benzin- és petrolum-motorok és locomobilok, szivó-gáz-motortelepek
2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

ROCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, K., Budafok-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gáz-
gépek szivó-, világító- és kőhő-gázüzem számára.
Locomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű
gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépperendezések malmok, téglagyárak, olaj-
gyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúzó. 1475

Birtok kerestetik

bérbe 2—300, vételre 100—200 hold, terjedelemben, jó minőségű szántófölddel, megfelelő lakóházzal. Értekezni lehet ezen tárgyban Nösner Jánossal Kolozsvárt, Széchenyi-tér 24. sz. alatt

1795

Gazdák Biztosíté Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,953.240.— „
Tartalékok	601.263.93 „
Összesen:	2,554.503.93 K.
1901. évi fölösleg	90.849.— K.
1902. „	59.782.26 „
1903. „	109.331.73 „
1904. „	72.438.23 „
1905. „	61.730.60 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módokat szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díj-arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesülnek. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Cigarettes
mindennemű nyomatványhoz
szepességi kivitelben
pontosan és olcsón
Tischler's
Budapest
Világos megrendelések pontosan
eszközhaték.

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 27 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagybecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig:

kétszer a **600.000** koronás nagy jutalmat a főnyereményt.

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt

továbbá 5 a 100.000, 3 a 90.000, 3 a 80.000, 3 a 70.000, 4 a 60.000, több 50.000 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 19 ik új 125.000 sorsjegyre 62.500 pénznyeremény magyar osztálysorsjátékban jut és összesen

16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg **1,000.000** korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 kor. és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

1/2 „ „ 3.— „ 6.—; 1/4 „ „ 6.— „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi november hó 11-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfognak.

1799

TÖRÖK A. és Tsa

Sürgönyeim: Törökék Budapest. **BANKHÁZ R. T. BUDAPESTEN** Sürgönyeim: Törökék Budapest

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Szervita-tér 3/a. I. fiók: Váci-körut 4/a. II. fiók: TERÉZ-körut 46/a.

III. fiók: Múzeum-körut 11/a.

PIUMEL KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG

kolozsvári főtelepe Mátyás-király-tér 12. (Telefonsz. 475.)
o o o o Oránként friss pörkölés. o o o o

Világhírű „SOERABAJA” kávékeverék

Valódi „TÖRÖK” kávé, 1 kilogramm 3 korona 80 fillér.
o o o Zamatja és kitűnő íze felülmulhatatlan. o o o

Tea és Rum különlegességek.

Alsó-Fehér vármegyében egy
322 holdas birtok családi okok miatt
eladó vagy bérbe kiadó.
— Vasuti állomás közelében. —
Értekezhetni: Harmath András,
Magyar-Forró. U. p. Maros-Ujvár.

1798 **Eladó!**
3000 métermázsza prima minőségű réti széna és 500 darab 15—35 cm. átmérőjű, műfának való kőrifa a Naláczy Naláczy Gejza gazdaságában. Puj, (Hunyad megye.)

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
WIEN, II, Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse No. 6.

1718

GŐZEKÉKET, = GŐZ-UTIHENGEREKET =

1758

és

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50

BUDAPEST—KELENFÖLD

a vasútállomással szemben.

A szakkörök véleménye szerint

EZ

a jelenkor

legjobb homlokzati festeke

Prospektussal, mintával, franco és díjtalanul szolgáltatnak egyedüli gyárosai:

LUTZ EDE és TÁRSA festékgyár

BUDAPEST, VII. KER., ÖRNAGY-UTCA 4. SZÁM.

ELADÓ HÁZHELYEK!

Kolozsvár legszebb jövője, nagyon fejlődő városrészében, — az új színház közelében — az ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET telkén, az Attila-utcában, még néhány jó fekvésű házhely eladó.

Bővebb értesítés: naponta délelőtt 11—1 óráig és délután 4 órától 6 óráig az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári irodájában, Kolozsvárt, Egyetem-utca 6. szám alatt, földszint jobbra.

Csatornázás! Vizvezeték!
Villanyvilágítás!

HIRDETMÉNY.

Ezennel közzhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztályosorsjáték (XIX. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a föelárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztályosorsjáték Sorsolási Terve.

Tizenkilencedik sorsjáték.

125.000 sorsjegy, 62.500 nyeremény.

Első osztály. Betét 12 korona. Huzás: 1906. nov. 22. és 23.		Második osztály. Betét 20 korona. Huzás: 1906. dec. 18., 19. és 20.		Harmadik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1907. jan. 15., 16. és 17.		Hatodik osztály. Betét 24 korona. Huzás: 1907. március 27-től április 25-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1.000,000 Egy millió korona.	
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000	1 Jutal. Kor.	600000
1 "	20000	1 "	25000	1 "	30000	1 nyer.	400000
1 "	15000	1 "	20000	1 "	25000	1 à	200000
1 "	10000	1 "	15000	1 "	20000	1 "	100000
1 "	5000	1 "	10000	1 "	15000	1 à	90000
4 " 2000	8000	4 " 3000	12000	4 " 10000	40000	1 "	80000
6 " 1000	6000	6 " 2000	12000	6 " 3000	18000	1 "	70000
10 " 500	5000	10 " 1000	10000	10 " 2000	20000	1 "	60000
35 " 300	10500	20 " 500	10000	15 " 1000	15000	1 "	50000
115 " 100	11500	130 " 300	39000	135 " 500	67500	1 "	40000
3825 " 40	153000	4825 " 80	386000	5325 " 130	692250	2 "	30000
4000 nyer.	Korona 304000	5000 nyer.	Korona 609000	5500 nyer.	Korona 1022750	2 "	25000
Negyedik osztály. Betét 40 korona. Huzás: 1907. február 12., 13. és 14.		Ötödik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1907. március 5. 6. és 7.				4 "	20000
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona			8 "	15000
1 à	90000	1 à	100000			30 "	10000
1 "	40000	1 "	40000			60 "	5000
1 "	25000	1 "	25000			435 "	2000
1 "	20000	1 "	20000			900 "	1000
1 "	15000	1 "	15000			1200 "	500
4 " 10000	40000	4 " 10000	40000			34850 "	200
6 " 3000	18000	6 " 3000	18000				
10 " 2000	20000	10 " 2000	20000				
15 " 1000	15000	15 " 1000	15000				
135 " 500	67500	135 " 500	67500				
5325 " 170	905250	4825 " 200	965000				
5500 nyeremény	Korona 1.255,750	5000 nyeremény	Korona 1.325,500				
						37,500 nyer. és jutal. Korona 11.940.000	

Az I. osztály huzása 1906. november hó 22. és 23-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. kir. szab. Osztályosorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1906. évi október hó 28-án.

(1806.)

Magy. Kir. Szab. Osztályosorsjáték Igazgatósága.
Lukács László. Hazay.

LUKÁCS VILMOS bankház BUDAPEST V., Fürdő-utca 10.